

Editöre Mektup

Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti Dergisi'nin bu yıl yayımlanan son sayılarından birisinde (TMC 2012; 42:66-72) yer alan "Çocuklarda Son Üç Yılda Gaita Örneklerinden İzole Edilen *Salmonella* ve *Shigella* Suşlarının Antimikrobik Direncinin Araştırılması (2008-2011)" başlıklı makaleyi okudum. İlgi alanlarımdan birisi olan "*Salmonella*" konusunda, tüm dünyada olduğu gibi, yurdumuzda da çalışmaların sürdürülmesinden memnuniyet duyuyor, bu konuyla ilgilenen meslektaşlarımızın çoğalması gereğine inanıyorum.

Yukarıda belirttiğim yayında yer alan bulgulardan birisini sizin, yazarların ve okurların dikkatine sunmak istiyorum. Yazarlar "Bulgular" bölümünde gastroenteritli 3883 hastanın dışkılarından 326 *Salmonella* suşu ürettiklerini ve bu suşlardan yedisine (% 2,1) "*Salmonella* serotip Gallinarum" olarak tanı koyduklarını belirtmişlerdir. Hareketsiz tek *Salmonella* serovarı olarak bilinen *Salmonella enterica* serovar Gallinarum, diğer bilinen tüm *Salmonella* serovarlarından farklı olarak yalnızca kanatlılarda yerleşen, hastalık oluşturabilen, insanda yerleşmeyen bir serovardır^(1,2). Bu serovara ait "Gallinarum" biyotipinden biyokimyasal özellikleriyle ayrılan "Pullorum" biyotipinin çok ender olarak insanda gastroenterit yapabildiğini bildiren uzun yıllar öncesine (1933, 1934, 1946) ait bazı yayınlar vardır^(3,4). Makaleden biyotip saptaması yapılmamış olduğu anlaşılmaktadır. Yurt dışında bazı veteriner mikrobiyoloji laboratuvarlarındaki çalışmalarda iki biyotipin ayrımı için modern mikrobiyolojik yöntemlere başvurulmakta, yeni teknikler kullanılmaktadır⁽⁵⁾. Yazarlar ardarda üç yıl "*Salmonella* serotip Gallinarum" izole edilmiş olduğunu (endemik enfeksiyon!) bildirmişlerdir ki; bu üç yıl içindeki izolasyon oranları *Salmonella* serotype Paratyphi A'ninkinden daha yüksektir. Üzerinde durulması gereken bu bulguya tartışmada hiç yer verilmemiş olması, günümüzdeki bilgiler ışığında,

önemli ve yeni bir bulguya dikkat çekme fırsatının yitirilmiş olduğunu düşündürmektedir. Bu durum dikkate alındığında, yayın yapmadan önce, yazarların söz konusu "Gallinarum" suşlarının tanısını yurt dışında belirli merkezlerden birinde doğrulatmaları gerekirdi diye düşünüyorum (geçmişte yurdumuzda ilk defa izole ettiğimiz ve tanı koyduğumuz serovarlara için her zaman bu yola başvurmuşuzdur). Böylece, her durumda, önemli bir sonuca (yeni bir serovar veya bilinen konak kısıtlılığı [restriksiyon], uyum sağlama [adaptasyon] kurallarının dışına çıkmış suşlar ya da kirpiksiz, hareketsiz, Vi antijensiz bir *Salmonella typhi* veya hareketsiz bir *Salmonella enteritidis* suşu!) varılabilirdi. Söz konusu suşların canlı olarak saklanmış olduğunu umarak düşüncelerimi yazarların dikkatlerine sunuyorum.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Özdem Anğ

İstanbul Üniversitesi

İstanbul Tıp Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi

KAYNAKLAR

1. Eswarappa SM, Janice J, Balasundaram V, Dixit NM, Chakravorty D. Host-specificity of *Salmonella enterica* serovar Gallinarum: Insights from comparative genomics. *Infect Genet Evol* 2009; 9:468-73. <http://dx.doi.org/10.1016/j.meegid.2009.01.004> PMID:19454277
2. Pascopella L, Raupach B, Ghorri N, Monack D, Falkow S, Small PL. Host restriction phenotypes of *Salmonella typhi* and *Salmonella gallinarum*. *Infect Immun* 1995; 63:4329-35. PMID:7591067 PMCID:173616
3. Barrow PA, Huggins MB, Lovell MA. Host specificity of *Salmonella* infection in chickens and mice is expressed in vivo primarily at the level of the reticuloendothelial system. *Infect Immun* 1994; 62:4602-10. PMID:7927727 PMCID:303149
4. Costin ID. Biochemical differentiation of *Salmonella gallinarum* and *Salmonella pullorum* cultures. *Pathol Microbiol (Basel)* 1965; 28:303-12.
5. Mang MS, Kwon YK, Jung BY, et al. Differential identification of *Salmonella enterica* subsp. *Enterica* serovar Gallinarum biovars Gallinarum and Pullorum based on polymorphic regions of glgC and speC genes. *Vet Microbiol* 2011; 147:181-5. <http://dx.doi.org/10.1016/j.vetmic.2010.05.039> PMID:21111918